

І. О. Лютий

Грошовий обіг

ГРОШОВИЙ ОБІГ - рух грошей у готівковій та безготівковій формах і виконання ними функцій засобу обігу та платежу. Г. о. обслуговує кругообіг товарів та послуг у процесі розширеного відтворення і здійснюється в межах грош. системи певної країни. Він підпорядк. дії закону про кількість грошей, необхід. для обігу. Відповідно до кількіс. теорії кількість грошей, необхід. для обігу, визначається за формулою амер. економіста І. Фішера $MV = PY$, де M - грош. маса; V - швидкість обігу грош. одиниці; P - абсолют. рівень цін; Y - реал. обсяги виробництва. Це найпростіший варіант, який дає можливість визначити необхідну для обігу кількість грошей. Але у підтриманні рівноваги у ринк. економіці, збалансованості між попитом і пропозицією важливу роль відіграє грош. маса, її структура і активність. Структуру грош. маси визначає співвідношення між її агрегатами, частка готівки, безготівк. розрахунків і кредит. грошей (цінні папери, що замінюють гроші). Важливе значення для Г. о. має активність грош. маси, тобто співвідношення тієї частки грош. маси, що використовується у готівк. та безготівк. обігах, і тієї, що знаходиться у формі нагромаджень в резервах та залишках на рахунках і лише потенційно бере участь у Г. о. Нині існує стала тенденція до скорочення частки готівк. грошей в обігу, натомість дедалі більше зростають безготівк. розрахунки і використовуються кредитні гроші (чеки, кредитні картки, депозитні сертифікати тощо). Розвиток кредит. системи та збільшення кількості видів послуг, що їх надають кредитні установи, впливають на зміну структури грош. маси і швидкість обігу грош. одиниці. Широка мережа взаємопов'язаних кредит. структур і їх висока тех. оснащеність дає можливість обслуговувати акти купівлі-продажу товарів та проводити ін. платежі незалежно від віддаленості між суб'єктами, які здійснюють угоду. На Г. о. також впливають обсяги банків. кредитування і ділова активність ринку: чим вища ділова активність і позичк. відсоток, тим швидше обертається грош. одиниця і зростає грош. маса, що знаходиться в обігу. Г. о. знач. мірою залежить від грошово-кредит. політики, яку проводять держава і центр.

банк. За допомогою таких інструментів, як облікова ставка, норма резерву, операції на відкритому ринку, центр. банк може впливати на ціну грошей і їх кількість в обігу.

Бібліографічний опис:

Грошовий обіг / І. О. Лютий // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. - К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. - Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-32040>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).